

76/2012. (XII. 20.) MÖK határozat

1. A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése a megfogalmazott célkitűzésekkel, szakmai fejlesztési irányokkal elfogadja jelen határozat melléklete szerint a Veszprém Megyei Önkormányzat 2012-2014. évre szóló sportfejlesztési koncepcióját.
2. A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 41/2009 (IV.23.) MÖK határozatot hatályon kívül helyezi.

Határidő: azonnal

Felelős: Lasztovicza Jenő, a megyei közgyűlés elnöke

A VESZPRÉM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
SPORTFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

2012-2014

Tartalomjegyzék

I.	fejezet – A koncepció célja	3
I/1.	alfejezet – A koncepció alapelvei	4
II.	fejezet – Veszprém megye sportjának általános jellemzői	5
III.	fejezet – Önkormányzatok	8
IV.	fejezet – Diáksport	9
IV/1.	alfejezet – A diáksport főbb jellemzői	9
V.	fejezet – Szabadidősport- sport rekreáció	11
V/1.	alfejezet – A szabadidősport főbb jellemzői	11
V/2.	alfejezet – Veszprém megye főbb szabadidős rendezvényei	12
VI.	fejezet – Versenysport	13
VI/1.	alfejezet – Feladat ellátási kötelezettség	13
VI/2.	alfejezet – A versenysport főbb jellemzői	13
VII.	fejezet – Fogyatékosok sportja	14
VII/1.	alfejezet – Fogyatékosok sportjának főbb jellemzői	14
VIII.	fejezet – Nemzetközi sportkapcsolatok	15
VIII/1.	alfejezet – Nemzetközi kapcsolatok főbb jellemzői	15
IX.	fejezet – Helyzetelemzésből és célmeghatározásból adódó feladatok	15
X.	fejezet – Egyéb tevékenységek	16
X./1.	alfejezet – Rendezvény-szervezéshez való hozzájárulás	16
XI.	fejezet – Kiemelt feladatok	16
XI/1.	alfejezet – Diáksport területén	16
XI/2.	alfejezet – Szabadidősport vonatkozásában	17
XI/3.	alfejezet – Versenysport tekintetében	18
XI/4.	alfejezet – Fogyatékosok sportjával kapcsolatosan	19
XI/5.	alfejezet – Nemzetközi kapcsolatok terén	19
XI.	fejezet – Egyéb feladatok	20
XII.	fejezet – Összefoglalás	20

SPORTKONCEPCIÓ

A sport a legnagyobb önszerveződésre épülő civil tevékenység, a kultúra része, szerves módon kapcsolódik a társadalom kulturális, gazdasági jelenségeihez. A megyei önkormányzat sporttal kapcsolatos tevékenysége során védeni és terjeszteni kívánja a sport erkölcsi és etikai alapjait.

I. A koncepció célja:

Veszprém Megye sportkoncepciójának alapvető célja, hogy meghatározza azokat a hosszú távú feladatokat, amelyek végrehajtása során a megye lakosságának mind szélesebb köre számára lehetővé válik az egészséges, mozgásban gazdag életmód kortól, nemtől függetlenül.

A koncepció célja továbbá, hogy megőrizze és gazdagítsa a megye sportértékeit, járuljon hozzá a sport stratégiai céljainak megvalósításához, szolgáljon alapul, nyújtson segítséget a települési önkormányzatok sportkoncepciójának megalkotásához. A sportkoncepció aktualizálása elengedhetetlenné vált a megváltozott támogatási rendszerhez és a hatályos jogszabályokhoz igazítva. A koncepció kidolgozásánál figyelembe kellett venni egyrészt Veszprém megye adottságait, másrészt fel kellett térképezni, meg kellett keresni azokat a megoldásokat, amelyek beilleszthetők az adott törvényi keretbe, illetve az aktuálisan működő fejlesztési és támogatási rendszerbe. A sport eszközeinek felhasználásával, a kiemelt törődést igénylők, mozgásukban korlátozott, fogyatékkal élők, gyermekek és az idősök igényeit, valamint testmozgáshoz és a sporthoz kötődésük kialakítását is figyelembe véve készült megyénk sportkoncepciójának felülvizsgálata.

Magyarország Alaptörvényének XX. cikke alapján:

Magyarország Alaptörvénye XX. cikk

(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.

A testi nevelésnek, mint pozitív társadalomformáló eszköznek, megkülönböztetett figyelmet kell élveznie. Társadalmilag hasznos, semmi mással nem helyettesíthető funkciói:

- az egészségmegőrzés, illetve a betegségmegelőzés egyik alapvető eszköze;
- jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi-fizikai nevelésében, személyiségformálásában;
- a mozgáskultúra, a mozgásműveltség, a cselekvésbiztonság fejlesztésének egyedi formája;
- elősegíti a tisztességes játék (fair-play), az esélyegyenlőség és a tolerancia eszményének kiteljesedését;
- kulcsszerepet „vállal” a káros önveszélyeztető tendenciák (alkohol, dopping és drogfogyasztás) elleni harcban;
- pozitív lehetőség, program a szabadidő kulturált, hasznos eltöltésére, a szórakozásra és a szórakoztatásra;
- országon belül, s a nemzetközi szinten a civil kapcsolatok kialakításának, közösségek együttműködésének könnyen megszervezhető formája;
- fontos szerepet tölt be Veszprém megye hírnevének növelésében.

I/1. A koncepció alapelvei:

- Mutassa be Veszprém megye testnevelési és sportmozgalmának helyzetét, eredményeit, gondjait, esetleges problémáit.
- Veszprém Megye Közgyűlése a feltételrendszer széles körű figyelembevételével határozza meg a megyei önkormányzat sportfeladatainak prioritását, mutassa be a diáksport-, szabadidősport, a fogyatékosok, nemzetiségek sportjának és versenysportjának eredményeit és határozza meg feladataikat.

II. Veszprém megye és sportjának általános jellemzői

Veszprém megye a Dunántúl közepén a Balatontól északra fekvő, aprófalvas településrendszerű megye. Ma a megyében 217 települési önkormányzat működik, ebből egy megyei jogú város, 14 városi rangú település. A települések nagy része kis létszámú és általában ezeken a kis településeken nem működik sportegyesület. A népesség 50%-a 39 év alatti, s ez különösen nagy feladatot ad a testneveléssel és sporttal foglalkozó szervezetek, intézmények számára.

Elmondhatjuk, hogy megyénkben a sportegyesületek száma emelkedett, melynek egyik oka, hogy a nagy egyesületek szakosztályai önállóvá váltak. Másrészt a népszerű, új, „divatos” sportágak megjelenésével együtt új egyesületek is megalakultak (triathlon, aerobik, futsal, modern táncok, darts, kötélugró, gumiasztal, falmászás, petanque...), ahol ezeket az újdonságnak számító sportágakat kortól, nemtől független tudják űzni, gyakorolni.

A Veszprém Megyei Önkormányzat sportkoncepciójának felülvizsgálata során elsősorban az önkormányzati és sporttörvény módosítását, valamint a megye hagyományait, földrajzi adottságait vettük figyelembe. A sportkoncepció célja, hogy e tényezőket, illetve az éves költségvetési rendeletben meghatározott feltételeket figyelembe véve feltérképezze és feltárja azokat a lehetőségeket, melyek segítségével biztosítani tudja megyénk sportéletének sikeres működését.

Alapvető változásokat hozott a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. §-a, a 2011. évi CLIV. törvény 1. §-ának 1. pontja, illetve a sportról szóló 2004. évi I. törvény 2012. január 1. napjától hatályos módosítása.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. §-ának 1. pontja alapján a megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.

A 2011. évi CLIV. törvény 1.§-ának 1. pontja alapján a megyei önkormányzat fenntartásában lévő költségvetési szerv - kivéve a megyei közgyűlés hivatalát - a megyei önkormányzat által fenntartásra átvett költségvetési szerv, a megyei önkormányzat által alapított közalapítvány, alapítvány (ideértve a megyei önkormányzat által más alapítóval közösen alapított alapítvány, közalapítvány is), és azok a gazdasági társaságok, és egyéb gazdálkodó szervezetek, amelyek részben vagy egészben a megyei önkormányzat tulajdonában állnak megyei önkormányzat fenntartásában lévő oktatási intézmény, 2012. január 1. napján állami tulajdonba került.

A sportról szóló 2004. évi I. törvény, 2012. január 1. napjától hatályos módosítása szerint megszűnt az eddigiekben köztestületként működő Magyar Paralimpiai Bizottság, a Nemzeti Sportszövetség, a Nemzeti Szabadidősport Szövetség és Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetsége. Jelenlegi feladataikat a MOB veszi át úgy, hogy ezen területek a MOB szakmai tagozataiként tovább működnek, vezetőik pedig az olimpiai bizottság alelnökei lesznek.

A MOB kompetenciája lesz az is, hogy a szakmai tagozatok működésére és feladataira tekintettel döntsön az állami támogatás elosztásáról. Állami támogatást csak olyan sportszervezetek kaphatnak, amelyek rendelkeznek fejlesztési stratégiával és teljesítik doppingellenes feladataikat. A támogatás felhasználásáról továbbra is rendszeresen be kell számolniuk.

A törvényi változásokon kívül a megyei önkormányzat költségvetési rendeletében sportra fordítandó finanszírozási összeg az, ami befolyásolja a sportkonceptióban megfogalmazott célkitűzéseket. Jelen helyzetben sajnos a testnevelés és sport feltételrendszere, működési mechanizmusa megváltozott, a központi sporttámogatás átstrukturálódott, így a támogatási összeg kevesebb lett. Elsődleges feladatunknak tekintjük, hogy e hiányosságokat megpróbáljuk pótolni, erre megfelelő lehetőségnek bizonyul, hogy pályázatok felkutatásával tárjuk fel azokat az opciókat, amelyek segítségével biztosítani tudjuk megyénk számára a feltételeket. A pályázatok felkutatásán kívül, illetve ezzel együttesen alkalmazható alternatívának tekintjük szponzorok felkutatását, és bevonását, kitöltve ezzel azt az űrt, ami a kialakult finanszírozási keretben keletkezett. Mindemellett természetesen a megyei önkormányzat elsődleges feladatának tekinti, hogy a megyében zajló sportesemények során létrejött feladatok szervezési tevékenységéhez teljes mértékben hozzájáruljon.

A megye sportélete hagyományos testkultúrával, régi szokásokkal, tradíciókkal, sikeres sportágakkal, nagy edzői és sportolói személyiségekkel büszkélkedhet. Méltán lehetünk büszkéek arra, hogy 74 fő Veszprém megyéhez kötődő (megyében született, vagy megyei egyesületben versenyző) sportoló vett részt téli- és nyári olimpiai játékokon.

A diáksport és a szabadidősport versenyrendszerei a közigazgatás különböző szintjein – (települések, körzetek, - járások – megye, a megyei jogú várossal együtt) – mindig jól szervezettek voltak.

A megye földrajzi adottságai a hagyományosan kialakult versenyrendszerek mellett néhány újabb sportág elterjedését is segítette, ilyenek: a vitorlázás, tájfutás, természetjárás. Vélhetően a megye legidősebb egyesülete az 1867. március 16-án megalakult Balatonfüredi Yacht Egylet volt. A Bakony erdőségei és a Balaton-felvidék adottságai mindig jó terepei voltak a tájfutásnak és a természetjárásnak. A sportegyesületek száma 1945 után nagymértékben növekedett. Megyénkben jelentős volt a nehézipar: a bányászat (szén, bauxit), a vegyipar, az alumíniumkohászat, gépipar. Szinte minden ipari üzem és mezőgazdasági vállalat fontosnak tartotta, hogy saját egyesülete legyen. Ezek a bázis vállalatok az egyesület működtetésének összes terhet vállalták (pályafenntartás, sportolók versenyeztetése, személyzeti ügyek, foglalkoztatás). A sportban a rendszerváltás már korábban elkezdődött. Az első lépés az egyesülési törvény megjelenése volt. Ekkor az egyesületek – sportegyesületek – is önállóvá váltak. A másik fontos jogszabály a sportági szakszövetségek önállóvá válását tette lehetővé. 1987-ben megalakult a Veszprém Megyei Diáksport Tanács (jelenleg Veszprém megyei Diáksport Szövetség).

A sportági szakszövetségek száma folyamatosan emelkedett megyénkben. Jelenleg 33 sportszövetség van.

1990-ben, s azt követően sok sportegyesület került nehéz helyzetbe. Ennek ellenére az egyesületek megszűnése nem vált jellemzővé. Egyik pillanatról a másikra változott meg a sportot körülvevő társadalmi környezet, kerültek nehéz helyzetbe a működtető bázisvállalatok (üzem, TSZ, ÁG), de az egyesületek tovább léteztek. Ekkor léptek be fő fenntartóként a települési önkormányzatok, melyek ugyan szintén nem dúskáltak anyagiakban, de a létesítmények fenntartásával, a sportegyesületek anyagi támogatásával segítették és segítik a mai napig a települések fiatalságának sportolóit.

III. Önkormányzatok

A rendszerváltás óta, amikor az állam és az állami vállalatok nagyrészt kivonultak a megyei sport támogatásából, az önkormányzatok vették át a sportfeladatok finanszírozását. A rendszerváltás utáni években a megyei sport-szakigazgatási szerv átalakulásával párhuzamosan kibontakozott a sport önszerveződő megyei érdekképviselője. Ma a Veszprém Megyei Sporttanács a megyei sportági szakszövetségeket tömöríti, így módon hangolja össze a diák-, szabadidő- és versenysportot.

Az önkormányzat a sportegyesületeken keresztül látja el a települési sportfeladatokat, hiszen a sporttevékenység közvetlen szervezésére nincs apparátusa, valamint szakmai háttere.

A városok, községek támogatják a helyi diáksportéletet, a lakossági szabadidősportot, valamint a sportrendezvényeket. Az önkormányzati vezetők egyre inkább felismerték, hogy a sportnak egy város, egy település életében igen nagy jelentősége, közösségformáló ereje van.

A megyei közgyűlés minden évben a költségvetésről szóló rendeletében állapítja meg a sportfeladatok ellátására biztosított összeg nagyságát. Sajnos - így az idei évben is - ez az összeg a minimális feladatok ellátására elég, így sportlétesítmény fejlesztésre, az olimpiai felkészülés támogatására megyénk sportegyesületei, intézményei számára nem jut támogatás.

A sportot érintő döntéseknél kezdetektől fogva számítottunk és ma is számítunk a társadalmi tevékenységet végző szervezetek véleményére. A Megyei Diáksport Szövetség Elnökének és a Veszprém Megyei Sporttanács Elnökének, a körzetek sportvezetőinek véleményét mindig kikértük az előterjesztések elkészítéséhez, és a döntést hozó ülésekre meghívtuk őket, ahol személyesen is kifejtették véleményüket. Ezt az elkövetkezendő időszakban is így szeretnénk folytatni.

A megyei önkormányzatnak az elmúlt rövid időszakot kivéve mindig volt MOB tagja. 1990-2006 között Dr. Győri Pál, 2009-től pedig Lasztovicza Jenő a megyei közgyűlés elnöke látja el ezt a megnevezésű feladatot. (A köztes időben a megyei jogú város delegált MOB tagot.)

IV. Diáksport

A sportról szóló 2004. évi törvény a megyei önkormányzatok kötelező feladataként írja elő, hogy *„segítse a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakítását, illetve az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítását... „*

IV/1. A diáksport főbb jellemzői

A közoktatásban és sajnos már az óvodákban is felfedezték, a kötelező egészségügyi szűrések alapján, hogy különböző testalkati rendellenességek alakultak ki a gyermekek fejlődése során, ami többek közt, vagy kizárólag a mozgáshiányos életmódra vezethető vissza. A nagyobb izomtömeg kedvez a csontfejlődésnek gyermek és serdülőkorban. A rendszeres torna, testmozgás, sportolás, az egészséges életmód fontossága a vázrendszer deformitás megelőzése miatt rendkívül fontos. A mozgásszegény életmódra visszavezethető betegségek: a cukorbetegség, a testalkati rendellenességek, és a kóros kövérség. Sokszor azonban a mozgáshiányos életmód miatt gyakran több betegség együttesen alakul ki.

A kormány döntött arról, hogy az iskolákban bevezessék a mindennapos testnevelést, amelytől a gyermekek jelenlegi rossz egészségi állapotának jelentős javulása várható.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2010-es "Iskoláskorú Gyermekek Egészségmagatartása" kutatása szerint a magyar fiatalok - 11, 13 és 15 éves korosztály - nagy részére jellemző a mozgásszegény életmód és a testképzavar.

A tavaly decemberben elfogadott Nemzeti köznevelési törvény szerint az általános és középiskolákban 2012. szeptember 1-jétől az első, ötödik és kilencedik osztályokban heti öt testnevelés órát kell tartani, majd 2013-tól a teljes alsó tagozaton, illetve felmenő rendszerben a többi évfolyamon is.

► Az iskolai testnevelés és diáksport magába foglalja az oktatási intézmények tanulóinak testnevelési és sporttevékenységét, a tanórai és tanórán kívüli, iskolában végzett testnevelési és sporttevékenységét éppúgy, mint az iskolán kívüli keretben végzett különböző diáksport rendezvényeken zajló testgyakorlást, testedzést és játékokat, mozgásos alkalmakat.

► Az egészséges életmódra nevelés a család, az iskola és a társadalom feladata. A gyerekek számára az iskolai intézményes sporttevékenység az egész életre szóló szokások aktív kialakításának egyszeri és megismételhetetlen lehetősége. Ezt a helyszínt és ezt az életkort kell minél előnyösebb helyzetbe hozni a társadalmi egészségmegőrzés érdekében. Ez az alapfeladat alátámasztható biológiai oldalról is: a sport a testedzés nélkül fiataljaink elmaradnak örökletes lehetőségeiktől, nem futják ki biológiai formájukat, kisebbek, gyengébbek lesznek. A tanulás kitüntetett ideje a fiatalkor, igaz, felnőttkorban szellemiekben még sok minden pótolható – a növekedés, az érés azonban befejeződik. A testnevelés nem egyszerűen tantárgy, hanem terület, amely hivatott egyensúlyt tartani a szellemi képzés „másként ható” terhelésével, ami az egész személyiségfejlődést és életmódot alakítja. A sportban a fiatalok hiteles, objektív visszajelzést kapnak saját teljesítményükről. Megtanulják a siker és a kudarc elviselését, a tehervállalás örömét, az ítéletalkotás felelősségét, a konfliktustűrést és – kezelést, a közösségi élet szabályait; mindazt, aminek hiánya a mai társadalom mentálhigiénés gondjaiban kifejeződik. Továbbá az iskolai testnevelés és diáksport minősége és mennyisége meghatározó a sport többi területére is, hiszen az alapot jelenti az utánpótlás-nevelés, a versenysport, az élsport és a felnőtt szabadidősport számára.

Létesítményi feltételekről: Jelenleg megyénkben az iskolai tornatermi ellátottság változatos képet mutat. A kis tornaszobától a sportsarnokban tartott testnevelési órákig minden előfordul. Általában az iskolák kis tornateremmel rendelkeznek. A szabadtéri létesítmények többnyire elhanyagoltak. Felújításukra, új létesítmények építésére az iskolák költségvetésében nincs fedezet.

Megyénkben az alapfokú és középfokú oktatási intézményekben összesen 110 diáksport szervezet – iskolai sportkör, diáksportkör, diák sportegyesület működik. A diáksport alapfeladata a közoktatásban (6-18 éves korig) tanuló fiatalok tanórán kívüli sportfoglalkoztatása és versenyrendszerének kialakítása, működtetése és az intézmény pedagógiai programjával összhangban azt kiegészítő és gazdagító szabadidős sporttevékenysége.

Vannak a hagyományosan eredményes sportágak, amelyekben országos szinten is meghatározóak megyénk versenyzői, de itt elsősorban az egyesületben folyó utánpótlás nevelési tevékenység eredményessége látható (torna, atlétika, úszás, kézilabda, röplabda, vívás).

A diáksport versenyrendszerének szervezője a Veszprém Megyei Diáksport Szövetség, amely a Magyar Diáksport Szövetség területi szervezete.

A diáksport versenyrendszerének alapja az iskolában folyó tanórán kívüli sporttevékenység és az iskolai diáksport szervezetek, diáksport egyesületek által szervezett iskolai sportfoglalkozások, házi versenyek, házi bajnokságok, iskolák közötti sportrendezvények. A diáksport szervezetek tevékenysége még mindig jellemzően eredmény-centrikus. Minden tanév végén országos pontrendszer minősíti a résztvevő iskolák, diákok, tanárok

teljesítményét. A jövőben a meghatározó irány -, amire egyre több figyelem irányul - a tömegek bevonása, a mindenki számára lehetőséget kínáló programok szervezésére és lebonyolítására.

Sok figyelemre méltó kezdeményezés született megyénkben, amelyek mind-mind a sport népszerűsítéséhez járulnak hozzá, annak ellenére, hogy az oktatási intézményekben diákokat és szülőket is érintő kérdés a testnevelés és a diáksport helyzete.

V. Szabadidősport – Sport rekreáció

V/1. A szabadidősport főbb jellemzői

A sportról szóló törvény megfogalmazása szerint a szabadidő sportoló az a természetes személy, aki szabadideje eltöltéseként nem szervezett formában végez sporttevékenységet, illetve aki a szervezett formában folytatott sporttevékenysége során nem vesz részt szakszövetség vagy sportszövetség által kiírt, szervezett versenyeken.

A szabadidősport tehát nem eredmény és sikerorientált, hanem főként kedvtelésből, az egészség megőrzéséért, a szabadidő hasznos eltöltéseként végzett sporttevékenység, testedzés.

A mai társadalomban tipikus, hogy az iskolarendszerben fokozatosan csökken a rendszeres, főleg a versenyszerűen sportolók száma, leginkább felsőoktatásban, majd az iskolapadból kikerülve - azok, akik nem versenyszerűen sportolók-, végleg abbahagyják a testedzést. Évtizedek múlva egzisztenciálisan konszolidálódva – ideális esetben – jelentkezik a testedzés, sportolás iránti igény (bár sajnos sok esetben testtömegbeli, egészségi problémák vezetnek erre a felismerésre). Ezért is igen találó a sport rekreáció kifejezés, amely arra utal, hogy a sport segít helyreállítani a munkavégző teljesítőképességet.

A szabadidősportnak jutott központi források csökkentése e területen is éreztette negatív hatását, ennek ellenére az utóbbi években a komplex jellegű szabadidős események és rendezvények kerültek előtérbe, a futómozgalmakban egyre több a napi rendszerességgel sportolók száma. A sokszor ezres indulói létszámú futóversenyek pedig igazi ünnepei az egészséges, sportos életmódnak.

Szabadidősportok területén több új sportág jelent meg, ami hódít az újdonság erejével. A szervezett szabadidős tevékenységi formák közül változatlanul a labdajátékok a legnépszerűbbek, és ezek újszerű változatai is kezdenek teret hódítani (pl.: streetball, strandöplabda, strandkézilabda, futsal).

Rendkívül népszerűvé vált megyénkben a helyi adottságoknak megfelelően az alpesi síelés és a korcsolyázás. E sportágak üzésére megfelelő időjárás esetén Eplényben, illetve a Balaton partján nyílik lehetőség.

Megyénkben található iskolákból rendszeresen van lehetőség sítáborokban való részvételre, illetve több iskolában szervezett formában látogathatnak el a tanulók korcsolyázni a Balaton partra, vagy a Veszprém-ben található (mű)korcsolyapályára. A tanfolyami formák közül nőtt az aerobik, valamint a testépítő, erőemelő és küzdősportok száma.

A szabadidősport események szervezésében továbbra is nélkülözhetetlen szükségünk van, az összefogásra, mind az események szervezésében, mind végrehajtásukban.

V/2. Veszprém megye főbb szabadidős rendezvényei

► A Veszprém Megyei Önkormányzat Hivatalának önálló rendezvénye az Önkormányzati Kupa, amelyen a városok megválasztott képviselői és köztisztviselők vesznek részt.

► Az immár 15 éve egészséges életmódot népszerűsítő esemény a Megyefutás, amelyet a települések érintésével váltóban teljesítenek a résztvevők.

Jó néhány településnek van saját hagyományos szabadidő sportversenye, amely a megye szinte minden nagyobb településén lehetőséget nyújt a sportolni vágyók számára. (Tapolca, Várpalota napok, Szilveszteri futás).

VI. Versenysport

VI/1. Feladat ellátási kötelezettség

A Sporttörvény rendelkezése alapján a megye feladata a területi versenyrendszerek kialakítása, működtetése, sportrendezvények szervezése és a megyei sportági szakszövetségek működésének segítése, illetve a sportszakember képzése és továbbképzése.

VI/2. A versenysport főbb jellemzői

► Ez az alrendszer magába foglalja a felnőtt amatőr és hivatásos sportot is egyaránt. Az utánpótlásképzés területén továbbra is kevés az olyan szakmai műhely, amely kifejezetten az élsport számára neveli közvetlenül az utánpótlást. Míg országosan csökkent, a divatsportágak megjelenésének, a szervezett szabadidős bajnokságok megerősödésének köszönhetően (pályázatok, nevezési előírások stb.) Veszprém megyében örvendetes számban növekedett a sportegyesületek száma.

► Megyénkben működő sporttevékenységgel foglalkozó egyesületek számára a bajnokságot és a versenyeket a megyei szakszövetségek szervezik. A sportági szakszövetségek tevékenységüket az országos szakszövetségek tagszervezeteként végzik. A szövetségek vezetői tevékenységüket társadalmi munkában látják el.

► A társadalmi háttérrel a Veszprém Megyei Sporttanács jelenti, amely bejegyzett társadalmi szervezet és valamennyi megyei szövetségünk tagja. A munka társadalmi jellege miatt a vezetői utánpótlás nehezen megoldható. Alapvető célunknak kell tekintenünk, hogy a Szakszövetségek minél több fiatalat vonjanak be a mindennapi feladataik ellátásába.

► A Pannon Egyetemen folyamatosan, negyven éve, képeznek alap- és középfokon edzőket és sportszervezőket, szerencsére a képzések során évről évre egyre több sportágon belül képeznek szakembereket, jelen helyzetben 20 sportágban indult edzői képzés a Pannon Egyetem Felnőttképzési Intézetében. A játékvezetők képzését az országos és megyei szakszövetségek látják el.

► A szakszövetségek legfontosabb feladatának a sportág Veszprém megyében adódó feltételeinek, lehetőségeinek javítását, a versenyek szakszerű lebonyolítását tartjuk. Néhány szövetség, amelynél a sportág Veszprém megyei színvonala magasabb, regionális, országos és nemzetközi versenyek lebonyolítására, szervezésére is vállalkozik. Több sportágban is komoly erőfeszítéseket tesznek a szakszövetségek, hogy a versenyeztetés feltételeit megteremtsék, ezzel biztosítva a lehetőséget az utánpótlás számára.

► Veszprém megye mindig is eredményesen szerepelt a különböző csapat és egyéni sportágakban országos szinten is.

VII. Fogyatékosok sportja

A megyei önkormányzat alapvető feladata a testi vagy szellemi fogyatékkal élők sportjának támogatása, sportolási lehetőségeinek fejlesztése.

VII/1. A fogyatékosok sportjának főbb jellemzői:

► A megyében 17 iskolában speciális tagozat működik, ahol sérült gyerekek sportolási lehetőségeit biztosítják. Hét iskola pedig a tanulásban akadályozott gyermekek részére biztosít mozgási lehetőségeket versenyszerűen.

► A Veszprém megyei Speciális Szövetség látja el a fogyatékosok sportjának szervezését megyénkben. Számukra különböző sportágakban (padlólóki, kézilabda, ügyességi versenyek, atlétika) rendeznek megyei versenyeket, valamint a városok szabadidőprogramok szervezésével teszik színesebbé a sportolók számára szervezett versenyek sportkínálatát.

VIII. Nemzetközi sportkapcsolatok

VIII/1. A nemzetközi sportkapcsolatok főbb jellemzői

► A Veszprém Megyei Önkormányzat igyekszik lehetőségeihez mérten folyamatosan ápolni nemzetközi kapcsolatait, ifjúsági területen több országgal működünk együtt két- és többoldalú cserék programok szervezése révén. A nemzetközi ifjúsági cserekapcsolatok terén a sport mindig jó lehetőségnek bizonyult a kapcsolatok erősítésére.

► A sport az ifjúsági nemzetközi cserék programjában mindig meghatározó elem volt.

► Nemzetközi kapcsolatainkban mindig nyitottak voltunk különböző kérések, megkeresések teljesítésére.

Sajnos a gazdasági nehézségek nemzetközi kapcsolataink fenntartását is nagymértékben befolyásolják, ennek ellenére a megyei önkormányzat igyekszik a meglévő kapcsolatait pályázati úton fenntartani és pályázati forrásokból finanszírozni.

IX. Helyzetelemzésből és célmeghatározásból adódó feladatok:

► Ösztönözzük és támogatjuk a sporttal foglalkozó helyi szervezetek nemzetközi kapcsolatfelvételét, annak ápolását – különösen az utánpótlás korosztályt illetően.

► Támogatjuk a téli/nyári nemzetközi sporttáborokban a Veszprém megyei fiatalok mind nagyobb számú részvételét, cseretáborozási lehetőségek kihasználásával, meglévő nemzetközi kapcsolataink keretein belül.

► Nemzetközi és uniós pályázatok bevonásával segítjük nemzetközi kapcsolataink bővítését, így is lehetőséget biztosítva ezzel a megyénkben sportoló diákok, fogyatékosok, tanulásban akadályozott gyermekek számára a sportversenyeken, barátságos mérkőzéseken, ifjúsági csereprogramokon való részvételt.

X. Egyéb tevékenységek

X/1. Rendezvények szervezéséhez való hozzájárulás

► Mindig fontos szempontnak tartottuk, hogy Veszprém megye jó hírnevét ne csak sportolóink, hanem az adott település rendezvényei, lakosságának vendégszeretete és fogadókészsége is szolgálja. Ezek az események a versenyen túl jó lehetőségeket kínálnak Veszprém megye természeti, építészeti, történelmi és kulturális értékeinek bemutatására.

► Elsődleges célunk a rendezvények szervezéséhez való hozzájárulás esetében, hogy fővédnöki és védnöki felkérésekből adódó kötelezettségeinket teljesítsük.

XI. KIEMELT FELADATOK

A sportkoncepció keretein belül kiemelt feladatunknak tekintjük a mindenkori költségvetési rendelet és a hatályos sporttörvény alapján készített éves intézkedési terv létrehozását. Az intézkedési terv a sportkoncepcióban meghatározott szakterületekhez igazodva, szakemberek bevonásával, velük együttműködve, a lehetséges forrásokat feltérképezve készül el, minden év március 31. napjáig.

XI/1. Diáksport területén

- A versenyekre való felkészülés és a versenyeztetés mellett nagyobb hangsúlyt kell helyezni a minden tanuló számára lehetőséget kínáló, iskolán belüli, illetve iskolák közötti programokra, a nem versenyszerű testedzési formák szélesítésére (sportnapok, játékos vetélkedők, alapfokú versenyek).
- Oldani kell a túlzott verseny- és eredmény-centrikusságot, nagyobb teret kell adni a szabadidősport és rekreációs jellegű foglalkozásoknak, a kirándulásoknak.
- Törekedni kell a diáksport számára biztosított finanszírozási lehetőségek növelésére, szponzorok, pályázati lehetőségek figyelembevételével.
- Ösztönözzük a mindennapos kapcsolat kialakítását az iskolák, kollégiumok, diáksport szervezetek és a helyi sportklubok között a Veszprém Megyei Diáksport Szövetség, a Veszprém Megyei Testnevelő Tanárok Egyesülete, a Veszprém Megyei Sporttanács és a Megyei Szakszövetségek közreműködésével.
- A kimagasló munkát végző, sportfoglalkozásokat vezető testnevelőket, sportszervezőket erkölcsi elismerésben kívánjuk részesíteni.
- Az iskolai testnevelés megfelelő szintű fenntartása, fejlesztése az iskolai alapellátás részeként állami feladat.
- Az iskolai és diáksportot érintő döntések előkészítésébe be kívánjuk vonni az érintett megyei szervezetek képviselőit (Veszprém Megyei Sporttanács, Veszprém Megyei Testnevelő Tanárok Egyesülete, Veszprém Megyei Diáksport Szövetség, Fogyatékosok Nemzeti Szövetsége, és a Sportági Megyei Szakszövetségeket).
- Pályázati alternatívák felvázolásával nyújtunk segítséget megyénkben sportoló fiatalok számára, hogy nemzetközi szinten is kipróbálhassák tudásukat a sport területén, kialakítva ezzel ifjúsági cserék lehetőségét a partnerek között.

XI/2. Szabadidősport vonatkozásában

- A megye lakossága számára elérhetővé tesszük a sportban való részvételt, részükre rendszeres felvilágosítást adunk az alapvető sportolási lehetőségekről, a nem versenyszerű testedzési formákról, ezúton kívánjuk elérni, hogy fokozatosan növekedjen a rendszeresen sportoló Veszprém megyei lakosok száma.
- Azokat a szabadidős sportolási lehetőségeket kell előnyben részesíteni, amelyek hatékonyan biztosítják a szabadidő, mozgással, sportolással való eltöltését.
- Továbbra is törekedni kell azoknak a sportágaknak az előtérbe helyezésére, amelyek a megye és környéke természeti, földrajzi sajátosságait kihasználva tudnak érvényre jutni.
- Törekedni kell arra, hogy minél több település szervezzen évente legalább egy sportnapot. Emellett megyei szinten továbbra is indokolt olyan szabadidősport rendezvény, amely lehetőséget teremt baráti sporttalálkozásra, a települések közötti kapcsolat erősítésére, ápolására. (Önkormányzati Kupa)
- Az éves költségvetési rendeletben meghatározott finanszírozási keret lehetőségeihez mértén támogatjuk a sportszervezetek, szabadidősport egyesületek programját.

- Ösztönözzük a meglévő sportlétesítmények több funkciós használatát, segítjük, hogy a fizikai, szellemi sérülés miatt hátrányos helyzetű személyek is hozzáférhessenek a sportlehetőségekhez.

XI/3. Versenysport tekintetében

- Segítjük a szakszövetségek megyei versenyrendszerének kialakítását, kiemelt figyelmet fordítva az utánpótlás korúak versenyeztetésére.
- Fent kell tartani a társadalmi aktívakkal, önkéntesekkel kiépített kapcsolatot és jobban kell élni munkájuk erkölcsi elismerésének a lehetőségével, országos és megyei szinten egyaránt.
- Különböző pályázati opciók felvázolásával ösztönözzük a megyei sportági szakszövetségeket, illetve sportszövetségeket, segítve ezzel működésüknek alapvető feladatait.
- Szervezési tevékenységünkkel hozzájárulunk a megyénkben megrendezésre kerülő, a sportágak fejlődését elősegítő versenyek rendezéséhez.
- Segítjük a megye sportinformációs adatbankjának sikeres működését. A Veszprém Megyei Sporttanács kibővítette saját honlapját, fejlesztette azt a megyei sport hírportáljává. Ez a honlap hasznos információkat, példaértékű kezdeményezéseket tartalmaz testneveléssel és sporttal foglalkozó szervezetek, személyek számára.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a megyei és országos sportági szakszövetségekkel együttműködve, az olimpiákon eredményesen szereplő sportágakra, sportolókra.

XI/4. Fogyatékosok sportjával kapcsolatosan

- A sportolók versenyeztetésének a versenyrendszerek kialakításának népszerűsítése, bővítése.
- Az ezen a területen dolgozó ápolók, testnevelők, pedagógusok munkájának segítése, erkölcsi elismerése.
- Az integráció megvalósítása a sportban.
- Pályázatok felkutatásával prezentáljuk azokat a lehetőségeket a megyénkben élő fogyatékos sportolók, valamint tanulásban akadályozott gyermekek számára, melyek segítségével biztosíthatjuk a sportolási lehetőségüket. Ifjúsági csereprogramok alkalmával próbáljuk a sportolókat bevonni a szervezett sportprogramokon való aktív részvételbe.

XI/5. Nemzetközi kapcsolatok terén

- Támogatjuk sportegyesületek, önkormányzatok, nemzetközi sportkapcsolatainak kialakítását.
- Saját nemzetközi kapcsolatainkat folyamatosan igyekszünk bővíteni, s ezen kapcsolatokon keresztül biztosítjuk, hogy az egyesületek, önkormányzatok bekapcsolódhassanak a nemzetközi sportéletbe.
- Nemzetközi és uniós pályázatok bevonásával segítjük nemzetközi kapcsolataink bővítését, így is lehetőséget biztosítva ezzel a megyénkben sportoló diákok, fogyatékosok, tanulásban akadályozott gyermekek számára a sportversenyeken, barátságos mérkőzéseken, ifjúsági csereprogramokon való részvételt.

XI/6. Egyéb feladatok

- Fővédnöki és védnöki felkérésekből adódó kötelezettségeinket a későbbiekben is teljesítjük.

- Továbbra is előtérbe helyezzük a sport révén kialakult lehetőségeket, melyek során hangsúlyozni tudjuk Veszprém megye természeti, építészeti, történelmi és kulturális értékeinek bemutatását.

XII. Összefoglalás

Ismert tény, hogy a testnevelés és a sport feltételrendszere, működési mechanizmusa megváltozott, a központi sporttámogatás átstrukturálódott, és a támogatási összeg kevesebb lett. A megyei önkormányzat elsődleges feladatának tekinti, hogy a költségvetésben meghatározott sportra fordítandó finanszírozási keretet, közvetlen támogatással, pályázati úton próbálja meg tovább bővíteni, a kialakult hiányosságokat ezzel kompenzálni.

A fentiekén túl a testneveléssel és sporttal kapcsolatos törvényekből adódó feladatok, a sport számára jelenleg még kedvezőtlen piacgazdasági viszonyok, és a sportot sújtó pénzügyi szabályok, törvények együttesen indokolják, hogy átgondoljuk a megye sportjának jövőjével kapcsolatos elképzeléseket. Meg kell határozni azokat az alapelveket, amelyek hosszú távon is érvényesek testnevelési és sportéletünkre, s egyúttal kijelölni a főbb irányokat. A Veszprém Megyei Önkormányzat sportkoncepciójának a megye sportjának egészére, illetve annak egyes területeire (szükségletek, értékek, feltételek, fejlesztések...) is figyelemmel kell lennie.

Ezek megvalósításával elérhetjük célunkat, hogy a sport mindenki számára ugyanazt jelentse, mint ahogy **Szent-Györgyi Albert** írta:

„A sport nemcsak testnevelés, hanem a léleknek is az egyik legerőteljesebb nevelőeszköze.”